

پاسخ تشریحی درس ادبیات اختصاصی کنکور انسانی تیر ۴۰۲

دکتر علی شیبانی

- ۲۱- گزینه ۱ جمله ی آمده در گزینه ۱ جزو ویژگی های فکری شعر سبک خراسانی است . نه ادبی .
- ۲۲- گزینه ۱ کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متن در گزینه های ۲ و ۳ و ۴ مشهود است. اما گزینه ۱ جمله ای به نثر ساده از گلستان سعدی در قرن هفتم است.
- ۲۳- گزینه ۲ عشاق نامه در گزینه ۱ اثر فخرالدین عراقی است - در گزینه ۲ نام مولف و اثرها درست است اما کتاب کشف الاسرار مربوط به قرن ۵ است که در صورت سوال نیست - در گزینه ۳ تحفه الاحرار برای جامی است نه سلمان ساوجی - و در گزینه ۴ هم چهار مقاله اثر نظامی عروضی است نه گنجوی.
- با توجه به درستی مولف اثرها فقط گزینه ۲ است که تمام کتابها درست نوشته شده است . اما اگر صورت سوال و قرن ها را ببینیم متوجه میشویم که این گزینه هم نادرست است.
- ۲۴- گزینه ۴ به جای درخت آسوریک و بادگار زیران باید نوشته شود : کلیله و دمنه و هزار و یک شب . صفحه ۴۰ کتاب درسی سال دهم
- ۲۵- گزینه ۴ طبق مطالب صفحه ۳۹ کتاب درسی یازدهم موارد ج و د صحیح هستند
- ۲۶- گزینه ۱ مطالب صورت سوال عین جملات کتاب درسی در مورد شخصیت های نوشته شده در گزینه ۱ است
- ۲۷- گزینه ۳ موارد الف و ب در مورد سیمین دانشور و جلال آل احمد صحیح هستند
- ۲۸- گزینه ۲ سه خطا وجود دارد. اولاً به جای مظفرالدین شاه باید ناصرالدین شاه باشد. ثانياً اولین نمایشنامه نویس میرزا آقا تبریزی بود نه خسروی و ثالثاً زبان آن ساده بود نه مصنوع.
- ۲۹- گزینه ۳ در گزینه ۱ بازو مجاز از توان ، در گزینه ۲ ربا مجاز از دعا و در گزینه ۴ آهن مجاز از تیشه
- ۳۰- گزینه ۲ ادات تشبیه ۴ تا (چو در مصراع اول - چون در مصراع دوم - فام در مصراع سوم - آسا در مصراع پنجم) وجه شبه ۳ تا (سرگشته در مصراع اول - می افتم و می گردم به پهلو در مصراع دوم)

۳۱- گزینه ۴ در گزینه ۴ جناس دیده نمی شود. اما در گزینه ۱ من و چمن، در گزینه ۲ آب و آه، و در گزینه ۳ در و تر جناس هستند. سایر آرایه ها در تمام گزینه ها مشهود است.

۳۲- گزینه ۱ شام زلف تشبیه است. اینکه زلف می رود استعاره است. چین ایهام دارد (پیچ و تاب - کشور چین) بین چین و زنگبار هم تضاد وجود دارد (نماد زیبایی و نماد زشتی)

۳۳- گزینه ۱ مهر ایهام دارد (محبت - خورشید) مهر رخ (تشبیه) مشتری ایهام تناسب دارد (معنای مد نظر: خریدار - معنای غیر مد نظر: ستاره مشتری که با مهر تناسب دارد) مجاز در این گزینه خیلی واضح نیست. اما شاید منظور طراح نیم جو باشد که چندان پذیرفتنی نیست.

۳۴- گزینه ۲ ب: تن (مشبه) همچو (ادات) شکر (مشبه به) در میان شیر (وجه شبه)

ج: چشم (مشبه) انه (ادات) آهو (مشبه به) مست شیر گیر (وجه شبه)

ه: م در دهم (مشبه) وار (ادات) پروانه (مشبه به) جان دهم (وجه شبه)

۳۵- گزینه ۳ در گزینه ۱ در هلال ماه و ابرو تشبیه وجود دارد. ضمنا پیوسته ایهام تناسب دارد. معنای مد نظر آن همیشگی است اما در معنای به هم پیوسته با ابرو تناسب دارد

در گزینه ۲ دل مجاز از روح و جان است و لف و نشر مرتب ان نیز در رنج (۱) و راحت (۲) و مرنجان دل (۱) و مشو خرم (۲)

در گزینه ۴ بین گران و نگران جناس داریم و همچنین تلمیح به ماجرای روز قیامت.

۳۶- گزینه ۲ در ج علت سرخی لب یار خون دل عشاق را خوردن دانسته شده (حسن تعلیل)

در الف خنده های صبح استعاره مکنیه است

در ب لف و نشر داریم. سرشک با سیم، چهره با زر

در ه موازنه وجود دارد

در د تاب ایهام دارد (۱- لرزش ۲- پرتو)

۳۷- گزینه ۴ قافیه در گزینه ۴ از هیچ کدام از قواعد قافییه تبعیت نمی کند

- ۳۸- گزینه ۱ در گزینه ۱ آب و خواب وازه های قافیه هستند. در تشبیه مصراع اول (چشم به لب یار) آب داشتن آن وجه شبه و در تشبیه مصراع دوم (بخت به چشم خسرو) خواب بودن آن وجه شبه است
- ۳۹- گزینه ۴ گونه ی شب (فاعلاتن) شسته بود از (فاعلاتن) گریه ی مه (فاعلاتن) تاب (فع)
- ۴۰- گزینه ۳ وزن بیت (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن) است که در گزینه ۳ نیز دیده می شود
- ۴۱- گزینه ۴ در بیت های الف و ج و د رکن فاعلاتن وجود دارد (بحر رمل) و در بیت ه نیز رکن مستفعلن دیده می شود که بحر رجز است.
- ۴۲- گزینه ۲ مصراع های « راحت که شد مکرر » و « از خم ابروی توام » دوری هستند
مصراع های « چه ره بود این » و « دلم رفت و » هزج مسدس محذوف هستند
- ۴۳- گزینه ۱ در ابیات ب و د آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن در ابتدای مصراع ، بلند بودن هجای پایانی و همچنین ابدال دیده می شود.
- ۴۴- گزینه ۳ آمدن مفتعلن و مفاعلن به جای هم مشهود است. اما نه سه بار
- ۴۵- گزینه ۴ در هیچ یک از گزینه ایرادی دیده نمی شود. مگر اینکه در گزینه ۴ حرف روی را ر نگرفته باشند که از نظر من چنین اسنباطی مطلب صحیحی نیست
- ۴۶- گزینه ۱ سه گزینه دیگر در مورد این است که جدایی معشوق مساوی با جان دادن عاشق است. اما در گزینه ۱ جان به منزله ی حجاب و مانع وصال به معشوق عرفانی است.
- ۴۷- گزینه ۳ مفهوم مد نظر این است که سختی های جهان عاشق را از عشق معشوق خود سرد و روی گردان نخواهد کرد
- ۴۸- گزینه ۲ مفهوم مد نظر این است که مشکلات و آسیب های روزگار به افراد بزرگ و راستکار می رسد نه انسانهای پست و دنی
- ۴۹- گزینه ۳ منظور سوال واضح نیست. اگر ارتباط مفهومی مد نظر باشد ، مفهوم طلوع خورشید در گزینه های ۱ و ۴ دیده می شود. اما اگر مراد از ارتباط تصویری آشفتن زلف باشد این مورد در گزینه ۳ وجود دارد.
- ۵۰- گزینه ۱ در ابیات ب و د به این مفهوم اشاره شده که ستمگران جزا و مکافات ستم خویش را خواهند چشید